

Handläggare: Elvy Lindkvist
Telefon: 08-508 36 212

Till
Äldrenämnden
den 14 september 2010

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, kvartal 2 2010

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 2 2010.
2. Äldrenämnden överlämnar stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Gunnel Rohlin
direktör

Raili Karlsson
avdelningschef

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Kommuner som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, kan av länsrätten åläggas att betala en särskild avgift.

För kvartal 2 2010 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 106 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 20 av dessa beslut verkställts och 13 ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 30 juni 2010 fanns 73 ej verkställda beslut att rapportera. 70 beslut avser beslut om särskilt boende och i dessa fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. Resursbrist har angivits i två av dessa

beslut. Detta är relevant i det ena fallet medan det andra gäller en enskilds önskemål om ett specifikt boende. Två beslut avser beslut om dagverksamhet. I dessa fall har den enskilde valt att vänta på en specifik dagverksamhet, alternativt tackat nej till erbjuden dagverksamhet. Ett beslut avser trygghetslarm som inte kunnat installeras.

Äldrenämnden har också gett äldreförvaltningen i uppdrag att i samband med rapportering av ej verkställda beslut fortlöpande redovisa antalet överklaganden som gjorts till domstol samt hur många brukare som fått bifall på sina överklaganden. Under kvartal 2 2010 har totalt 110 domar avseende äldreomsorgsinsatser meddelats från domstol varav 19 domar var emot nämndernas beslut, dvs. den enskilde har fått bifall på sin överklagan.

Bakgrund

Kommunernas rapporteringsskyldighet

Från och med 1 juli 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Från och med år 2010 ska besluten rapporteras med personuppgifter till Socialstyrelsen och kommunens revisorer. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

Till kommunfullmäktige ska socialnämnden (eller motsvarande) lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. I rapporten ska anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna i rapporten ska vara avidentifierade. Rapportering ska göras en gång per kvartal.

Sanktionsavgift

Ändringen i socialtjänstlagen innebär att en kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller om kommunen inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten avbrutits. Sanktionsavgiften tillfaller staten. Det lägsta beloppet för en sanktionsavgift är 10 tkr och det högsta 1 mnkr. Sanktionsavgift fastställs av länsrätten efter ansökan från länsstyrelsen. När länsrätten fastställer sanktionsavgiften ska det särskilt beaktas hur lång tid dröjsmålet har pågått och hur allvarligt det i övrigt anses vara.

Riktlinjer för köhanteringssystem

Enligt Stockholms stads riktlinjer för köhanteringssystem inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden (KF 2008-05-12) ska den enskilde alltid erbjudas ett alternativt likvärdigt boende om det inte finns en ledig lägenhet att tillgå på något av de boenden den enskilde valt. Den enskilde ska också informeras om aktuell kötid till önskat boende. Om den enskilde valt att vänta på önskat boende men inte kunnat erbjudas en lägenhet inom två månader ska han/hon återigen erbjudas ett annat boende. I riktlinjerna betonas vikten av att all information och alla åtgärder som vidtas i ärendet ska dokumenteras. Under förutsättning att handläggning sker enligt de fastställda riktlinjerna ska inte valfrihetssystemet inom vård- och omsorgsboenden medföra att stadsdelsnämnderna riskerar vitesföreläggande på grund av att beslut inte verkställts inom skälig tid.

Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Samtidigt med att lagen om valfrihetssystem (LOV) införts 1 januari 2009 har även vissa ändringar gjorts i socialtjänstlagen 16 kap. 3 § som innebär att kommunen får avvakta med att verkställa biståndsbeslut om den enskilde själv begär detta. Avsikten är att möjliggöra för den enskilde att välja en specifik utförare, t.ex. ett visst boende, utan att kommunen ska riskera en särskild avgift. Bestämmelsen gäller endast verkställighet inom valfrihetssystemet. Trots att en särskild avgift inte ska åläggas har av rättssäkerhet inga ändringar gjorts i bestämmelserna som rör rapporteringsskyldighet till Socialstyrelsen (tidigare Länsstyrelsen) och de kommunala revisorerna.

Domar

Vid äldrenämndens sammanträde den 16 september 2008 fick äldreförvaltningen i uppdrag att i samband med rapportering av ej verkställda beslut fortlöpande redovisa antalet överklaganden som gjorts till domstol samt hur många brukare som fått bifall på sina överklaganden.

Ärendet

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till Socialstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 2 2010, se bilaga 1.

För kvartal 2 2010 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 106 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 20 av dessa beslut

verkställt och 13 ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 30 juni 2010 fanns 73 ej verkställda beslut att rapportera. 70 beslut avser beslut om särskilt boende och i dessa fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. Resursbrist har angivits i två av dessa beslut. Detta är relevant i ett av fallen medan det i det andra gäller en enskilds önskemål om ett specifikt boende. Två beslut avser beslut om dagverksamhet. I dessa fall har den enskilde valt att vänta på en specifik dagverksamhet, alternativt tackat nej till erbjuden dagverksamhet. Ett beslut avser beslut om trygghetslarm som inte kunnat installeras.

I tabellen nedan redovisas antalet beslut som inte var verkställda den 30 juni 2010 per stadsdelsnämnd, samt om besluten inte verkställdes på grund av resursbrist. Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut per stadsdelsnämnd vid tidigare rapporteringstillfällen kvartal 4 2009 och kvartal 1 2010.

Tabell 1. Antal beslut som inte var verkställda vid redovisningsperiodens slut per stadsdelsnämnd

SDN	31/12 2009	31/3 2010	30/6 2010	Enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende/dagverksamhet. 30/6 2010	Resursbrist 30/6 2010
Bromma	14	14	13	13	0
Enskede-Årsta-Vantör	9	12	9	9	0
Farsta	6	5	5	5	0
Hägersten-Liljeholmen	1	3	5	4	1
Hässelby-Vällingby	7	5	2	2	0
Kungsholmen	7	4	4	4	0
Norrmalm	1	4	1	1	0
Rinkeby-Kista	0	0	5	5	0
Skarpnäck	1	0	2	1	1 x)
Skärholmen	0	0	0	0	0
Spånga-Tensta	1	8	5	5	0
Södermalm	13	21	15	15	0
Älvsjö	3	3	3	3	0
Östermalm	18	10	4	4	0
Socialtjänstförvaltningen	-	-	-	-	-
TOTALT	81	89	73	71	2

x) Resursbrist har angivits trots att det gäller önskemål om ett specifikt boende.

Domar

Kvartal 2 2010

Under första kvartalet 2010 har totalt 106 domar avseende äldreomsorgsinsatser meddelats från domstol, *bilaga 2*. Av dessa var 19 domar emot nämndens beslut. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd redovisar 14 domar avseende hemtjänstinsatser varav en dom var emot nämndens beslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för strategi och planering inom äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts av samtliga stadsdelsnämnder. Äldrenämndens handikappråd (HKR) och Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 7 september 2010. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 8 september 2010.

Äldreförvaltningens synpunkter

Antalet beslut som inte verkställts inom tre månader har minskat något sedan föregående rapporteringstillfälle. Majoriteten av besluten avser beslut om särskilt boende och i dessa fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende.

Antalet meddelade domar avseende äldreomsorgsinsatser var fler (29) under andra kvartalet 2010 än föregående kvartal. Även antalet domar som var emot nämndernas beslut har ökat något under perioden. Kvartal 1 2010 redovisades 12 domar som var emot nämndernas beslut. Motsvarande antal kvartal 2 2010 är 19.

Farsta och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder har rapporterat relativt många domar avseende vård- och omsorgsboende under de aktuella kvartalen.

Totalt sett var 18 % av de domar som meddelades under kvartal 2 2010 emot nämndernas beslut. Motsvarande andel under första kvartalet 2010 är 15 %.

Äldreförvaltningen kommer att analysera utvecklingen av antalet domar emot stadsdelsnämndernas beslut.

Bilagor

1. Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 2 2010.
2. Redovisning av domar kvartal 2 2010.